

§7. Đường parabol

I – CÁC KIẾN THỨC CƠ BẢN

1. Định nghĩa. Cho điểm F cố định và một đường thẳng cố định Δ không đi qua F . Parabol (P) là tập hợp các điểm M sao cho khoảng cách từ M đến F bằng khoảng cách từ M đến Δ .

$$(P) = \{M : MF = d(M; \Delta)\}.$$

F gọi là tiêu điểm, Δ là đường chuẩn, $p = d(F; \Delta) > 0$ gọi là tham số tiêu của (P).

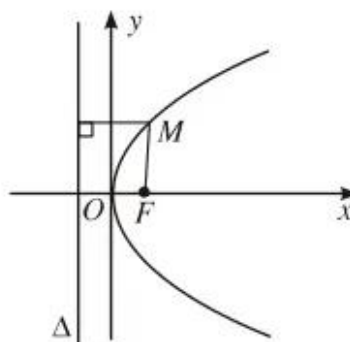
2. Phương trình chính tắc của parabol : $y^2 = 2px$ ($p > 0$) (h. 89).

Đỉnh : $O(0; 0)$; Tham số tiêu p ;

Trục đối xứng : Ox ;

Tiêu điểm $F = \left(\frac{p}{2}; 0\right)$;

Đường chuẩn $\Delta : x = -\frac{p}{2}$;

Hình 89

II – ĐỀ BÀI

84. Cho đường tròn ($\mathcal{C}$) tâm O bán kính R và đường thẳng Δ không cắt ($\mathcal{C}$). Chứng minh rằng tập hợp tâm các đường tròn tiếp xúc với Δ và tiếp xúc ngoài với ($\mathcal{C}$) nằm trên một parabol. Tìm tiêu điểm và đường chuẩn của parabol đó.

85. Xác định tham số tiêu, tọa độ đỉnh, tiêu điểm và phương trình đường chuẩn của các parabol sau

a) $y^2 = 4x$;

c) $5y^2 = 12x$;

b) $2y^2 - x = 0$;

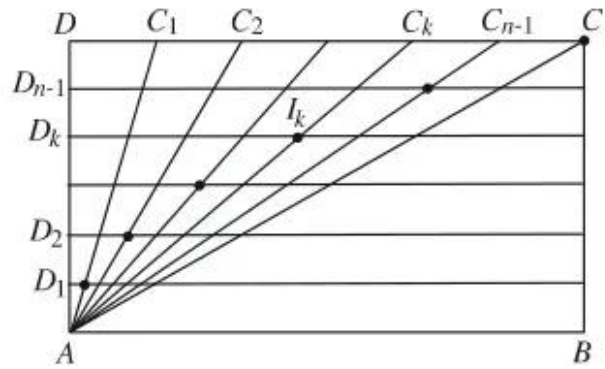
d) $y^2 = \alpha x$ ($\alpha > 0$).

Vẽ parabol có phương trình ở câu a).

- 86.** Lập phương trình chính tắc của parabol (P) biết
- (P) có tiêu điểm $F(1 ; 0)$;
  - (P) có tham số tiêu $p = 5$;
  - (P) nhận đường thẳng $d : x = -2$ là đường chuẩn ;
  - Một dây cung của (P) vuông góc với trục Ox có độ dài bằng 8 và khoảng cách từ đỉnh O của (P) đến dây cung này bằng 1.
- 87.** a) Dùng định nghĩa parabol để lập phương trình của parabol có tiêu điểm $F(2 ; 1)$ và đường chuẩn $\Delta : x + y + 1 = 0$.
- b) Chứng minh rằng parabol (P) có tiêu điểm $F\left(-\frac{b}{2a}; \frac{1-b^2+4ac}{4a}\right)$ và đường chuẩn $\Delta : y + \frac{1+b^2-4ac}{4a} = 0$ có phương trình $y = ax^2 + bx + c$.
- 88.** Cho parabol (P) : $y^2 = 4x$. Lập phương trình các cạnh của một tam giác nội tiếp (P) (tam giác có ba đỉnh nằm trên (P)), biết một đỉnh của tam giác trùng với đỉnh của (P) và trục tâm tam giác trùng với tiêu điểm của (P).
- 89.** Cho parabol (P) : $y^2 = 2px$ ($p > 0$) và đường thẳng Δ đi qua tiêu điểm F của (P) và cắt (P) tại hai điểm M và N . Gọi $\alpha = (\vec{i}, \overrightarrow{FM})$ ($0 < \alpha < \pi$).
- Tính FM, FN theo p và α ;
  - Chứng minh rằng khi Δ quay quanh F thì $\frac{1}{FM} + \frac{1}{FN}$ không đổi ;
  - Tìm giá trị nhỏ nhất của tích $FM.FN$ khi α thay đổi.
- 90.** Cho parabol (P) có đường chuẩn Δ và tiêu điểm F . Gọi M, N là hai điểm trên (P) sao cho đường tròn đường kính MN tiếp xúc với Δ . Chứng minh rằng đường thẳng MN đi qua F .
- 91.** Cho parabol (P) : $y^2 = x$ và hai điểm $A(1 ; -1), B(9 ; 3)$ nằm trên (P). Gọi M là điểm thuộc cung AB của (P) (phần của (P) bị chắn bởi dây AB). Xác định vị trí của M trên cung AB sao cho tam giác MAB có diện tích lớn nhất.

92. Qua một điểm A cố định trên trục đối xứng của parabol (P) , ta vẽ một đường thẳng cắt (P) tại hai điểm M và N . Chứng minh rằng tích các khoảng cách từ M và N tới trục đối xứng của (P) là hằng số.

93. Trên hình 90, cạnh DC của hình chữ nhật $ABCD$ được chia thành n đoạn bằng nhau bởi các điểm chia $C_1, C_2, \dots, C_{n-1}$, cạnh AD cũng được chia thành n đoạn bằng nhau bởi các điểm chia $D_1, D_2, \dots, D_{n-1}$. Gọi I_k là giao điểm của đoạn AC_k với đường thẳng qua D_k và song song với AB . Chứng minh rằng các điểm I_k ($k = 1, 2, \dots, n - 1$) nằm trên parabol có đỉnh A và trục đối xứng là AB .

Hình 90